Landelijk Informatie
en Expertise Centrum

Postbus 20301
2500 EH Den Haag
T 070 370 63 70
E info@liec.nl

Ons kenmerk
160530RV

Aan de Minister van Veiligheid en Justitie
Dhr. mr. Van der Steur
Postbus 20301
2500 EA DEN HAAG

Datum 7 juni 2016
Betreft Voortgang integrale aanpak outlaw motorcycle gangs

Geachte heer Van der Steur,

De betrokkenheid bij criminele en ondermijnende activiteiten door *outlaw motorcycle gangs* (OMG's) in combinatie met de toegenomen risico's van escalaties en verstoringen van de openbare orde als gevolg van de sterke groei van deze criminele motorbendes, vormden in 2012 de aanleiding om te beginnen met een landelijke programmatische integrale aanpak. Sindsdien werken partners afkomstig uit lokaal bestuur, politie, Belastingdienst, waaronder FIOD, Openbaar Ministerie en KMar samen in het Landelijke en de Regionale Informatie en Expertise Centra (hierna: LIEC en RIEC's) aan een integrale aanpak van OMG's. Namens de leden van het Landelijk Strategisch Overleg bied ik u hiermee een overzicht van de gecoördineerde inzet van de partners in de aanpak tegen OMG's.

Het Landelijk Strategisch Overleg verantwoordelijk voor de integrale aanpak van OMG's (LSO) is in het najaar 2015 een traject begonnen om de integrale strategie - die sinds 2012 van kracht is - tegen het licht te houden. De landelijke, regionale en lokale partners vertegenwoordigd in de RIEC's hebben actief bijgedragen aan het herijken en aanscherpen van de bestaande landelijke strategie. Het LSO heeft met betrekking tot het monitoren van de voortgang besloten om naast kerncijfers meer duiding achter de cijfers te geven door middel van een kwalitatieve uitvraag. Verder is besloten om in het vervolg de aanpak niet meer cumulatief te monitoren en tevens om de meetperiode te verschuiven naar een geheel kalenderjaar. Dit om sneller zicht te krijgen op resultaten van de inzet en een gelegenheid te creëren voor eventuele bijsturing. Het eerstvolgende moment van verantwoording en monitoring zal plaatsvinden in het eerste kwartaal van 2017 en zal betrekking hebben op geheel 2016. Vooruitlopend op deze aangescherpte wijze van monitoring en verantwoording, wordt in deze brief op een aantal onderdelen reeds afwijkend gerapporteerd ten aanzien van de rapportage op speerpunten zoals dat tot vorig jaar plaatsvond. De meetperiode waarop deze brief betrekking heeft is maart 2015 tot en met december 2015, behalve wanneer anders vermeld.

Integrale aanpak tot heden
Aan de basis van de integrale OMG aanpak liggen diverse speerpunten, gericht op onder meer handhaving ten aanzien van clubhuizen, doorbreken van verwevenheid van OMG's in de horeca, de aanpak van windhappers en het tegengaan van outlawbikers in overheidsdienst. De gekozen aanpak van de complexe problematiek

van OMG's in integraal verband werpt zijn vruchten af. Sinds de start van de integrale aanpak is de integrale informatiepositie verbeterd, is fors geïnvesteerd op het vergroten van het bewustzijn en de urgentie om te handelen met als gevolg dat steeds meer overheidsdiensten zich aansluiten bij de integrale aanpak en zijn op vele aspecten barrières opgeworpen die het OMG's lastiger maken ondermijnende en criminele activiteiten te verrichten.
Ondanks de positieve resultaten die de samenwerkende partners tot op heden boekten, blijkt anno 2016 integraal optreden onverminderd nodig. Recente ontwikkelingen laten zien dat ondermijning, intimidatie, bedreiging en criminele activiteiten onlosmakelijk verbonden zijn met OMG's. Incidenten zoals de schietpartij bij Hotel Van der Valk in Rotterdam onderstrepen dit.

Aard en omvang OMG's
De afgelopen jaren lijken OMG's, chapters en leden zowel nationaal als internationaal in hoog tempo in omvang te zijn toegenomen. In absolute zin lijkt de groei van de OMG's zich momenteel te stabiliseren. Hierbij moeten wel enkele nuances worden geplaatst. Ten eerste bedienen OMG's zich meer en meer van supportclubs (die zij vaak zelf oprichten) en streetgangs. Deze groepen en clubs blijven groeien en houden de OMG's uit de wind door (vuile) klussen voor ze te verrichten. Ten tweede wordt het zicht op eventuele expansie steeds meer beperkt doordat de clubs hebben geleerd minder zicht te geven op hun doen en laten. Informatiebronnen zoals eigen internetsites worden niet meer bijgewerkt. Een derde nuance is dat alleen bepaalde OMG's groeien door actieve werving, terwijl andere daar niet mee bezig zijn.

Op 1 januari 2016 had de politie 1.671 OMG-leden geregistreerd.[1] Dat waren er bijna 300 meer dan in 2015, maar dat betreft niet louter groei van OMG's. Meer leden zijn de afgelopen tijd in beeld gekomen door een betere informatiepositie. Daarnaast is er sprake van een vertragingseffect: nieuwe geconstateerde leden worden meteen geregistreerd, maar van uittreders wordt vaak pas veel later bekend dat zij geen lid meer zijn. Niettemin lijkt er sprake te zijn van een stijging van ledental bij met name Satudarah MC, Hells Angels MC, No Surrender MC en Trailer Trash Maro Djipen en bij andere OMG's van een daling of een gelijk aantal door de politie waargenomen leden. Ook Mongols MC heeft zich gevestigd in Nederland. Hoe de aard en omvang van deze club zich ontwikkelt is momenteel nog niet zeggen.

Dankzij de kwalitatieve uitvraag die onder de partners is gehouden door middel van regionale beelden, ontstaat meer duiding van de OMG-problematiek. De regionale beelden laten zien dat de OMG-problematiek van aard lijkt te veranderen, mede als gevolg van overheidsbeleid. Het feit dat er een integrale aanpak is lijkt goed te zijn doorgedrongen bij de OMG's en zij passen hun handelen hier op aan. Ze worden vindingrijker in het omzeilen van wet- en regelgeving. Ook levert de forse inzet van bestuurlijke middelen duidelijke verplaatsingseffecten op. Over het geheel genomen constateren vele regio's dat de OMG-problematiek als gevolg van overheidsbeleid minder zichtbaar wordt in het publieke domein. Clubs acteren meer onder de radar om buiten het (toe)zicht en de handhaving van de samenwerkende overheid te komen. Het dragen van de kenmerkende *colours*, het actief zijn op sociale media en de opvallende aanwezigheid in de openbare ruimte nemen merkbaar af of worden strategisch ingezet. Deze relatieve rust is volgens enkele regio's ook het gevolg van onderlinge afspraken tussen OMG's over de verdeling van werkgebied. De afgenomen zichtbaarheid van OMG's lijkt verder ook een gevolg van een breed

[1] OMG's overleggen geen ledenlijsten. Leden worden daarom door de politie-eenheden vastgesteld door waarneming vanuit de dagelijkse politiepraktijk.

gesignaleerde forse opkomst van nieuwe supportclubs, *brotherhoods* en vergelijkbare groepen (veelal aangeduid als '*outlaw gangs*'). Deze clubs verrichten hand- en spandiensten en houden OMG's hiermee bewust uit de wind. Ook maken OMG's in toenemende gebruik van constructies als stichtingen en facilitators.

Naast een verminderde zichtbaarheid zijn ook tegenreacties merkbaar. OMG's zijn goed ingevoerd in de integrale aanpak en stellen zich scherper op in de bejegening van met name lokaal bestuur. Zij verzetten zich steeds meer tegen bestuurlijk optreden. Sommige OMG's voeren een charmeoffensief richting het publiek, door liefdadigheid of sociale investeringen.

OMG's zijn meer fluïde verbanden geworden; het verloop tussen en binnen clubs is merkbaar toegenomen en lijkt ook eenvoudiger geworden. Er zijn bovendien signalen dat waar enkele OMG's zich eerst richtten op het zo snel mogelijk groeien, zij nu selectief werven op leden met een bepaald netwerk, een bepaalde status of vaardigheid die de club verder kan helpen. Voor de toekomst verwacht men dat OMG's meer gebruik gaan maken van supportclubs en met OMG's vergelijkbare clubs. Ook worden gewelddadige conflicten verwacht tussen rivaliserende clubs, met name als gevolg van voorziene uitbreiding van territorium door clubs die op gespannen voet staan met elkaar. Er wordt verder een toenemende verwevenheid tussen OMG's en criminaliteit met betrekking tot synthetische drugs en hennep verwacht in sommige regio's. Tot slot verwacht men een toenemende verharding in de bejegening van lokaal bestuur en politie als gevolg van handhaving op *colours*, locaties en toertochten.

Concluderend is het beeld dat de OMG-problematiek meer complex en diffuus wordt als tegenreactie op het integrale overheidsbeleid.

Strafrechtelijke aanpak en resultaten
Sinds het begin van de landelijke en integrale aanpak van de OMG's in 2012 is de strafrechtelijke handhaving sterk gericht geweest op het zoveel als mogelijk acteren op waargenomen incidenten en criminaliteit waarvan aangifte is gedaan en waarbij (individuele) leden van OMG's betrokken waren. Dat leverde veel en zichtbare interventies op en kan gekarakteriseerd worden als '1001 speldenprikken'. Deze aanpak leverde daarnaast ook meer zicht op de (criminele) activiteiten van leden van OMG's.

Naast de 1001 speldenprikken worden er nu ook meer afgestemd zwaardere onderzoeken gedaan waarbij de focus van de strafrechtelijke aanpak meer bij de projectmatige opsporingsonderzoeken naar ondermijnende misdaad komen te liggen. Met deze projectmatige onderzoeken wordt gepoogd het crimineel organiserend vermogen van OMG's te verstoren. Er is op nationaal niveau intensievere afstemming en coördinatie tussen opsporingsonderzoeken gerealiseerd. Deze strafrechtelijke aanpak zal in de loop van de komende jaren z'n vruchten moeten afwerpen. Daarnaast zal natuurlijk ook in de komende jaren de strafrechtelijke opvolging gegeven worden aan 'zware' incidenten, zoals zware mishandeling en levensdelicten. Het zijn vaak deze onderzoeken die bij de strafrechtelijke resultaten in het oog springen.

Inzoomend op de onderzoeken naar de zware en (internationaal) georganiseerde misdaad, die in de meetperiode zijn gepleegd door (leden van) OMG's, levert een inventarisatie op van 26 gestarte en 21 afgeronde opsporingsonderzoeken. Gedurende deze periode liepen er meer dan 60 opsporingsonderzoeken. De gestarte en de afgeronde opsporingsonderzoeken hebben vooral betrekking op mishandeling / openlijk geweld, afpersingen / bedreigingen, verdovende middelen, (vuur)wapens en moord / doodslag. Veruit de meeste onderzoeken hebben

betrekking op No Surrender, Satudarah, Hells Angels, Bandidos en Trailer Trash en de aan hen gelieerde motorclubs of supportclubs. In 15 onderzoeken met in totaal 23 verdachten zijn gevangenisstraffen opgelegd, variërend van enkele weken (voorwaardelijke) gevangenisstraf tot een jaar of meer gevangenisstraf (8 gevallen). De hoogste gevangenisstraf die is opgelegd is 22 jaar voor een schietpartij met dodelijke afloop.

De OMG-problematiek doet zich voor in alle politieregio's. In enkele regio's deed de problematiek zich sterk voelen. In Limburg deden zich gewelddadige confrontaties voor tussen leden van Bandidos MC en Hells Angels MC en werden in een strafrechtelijk onderzoek naar o.a. leden van Bandidos MC (zware) vuurwapens, munitie en (grondstoffen voor) synthetische drugs in beslag genomen. In Noord-Holland werd een strafrechtelijk onderzoek afgerond naar een Hells Angels voorman, inzake een omvangrijke wapenvondst. In april 2016 legde de rechtbank in Haarlem een gevangenisstraf van 2,5 jaar op. In de aanpak van ondermijning in Zuid-Nederland worden OMG's in verband gebracht met de productie en handel in synthetische drugs. Dat de OMG-problematiek aan actualiteit nog niets heeft ingeboet, blijkt o.a. uit het geweldsincident dat zich voordeed in een hotel in Rotterdam tussen leden van Hells Angels MC en Mongols MC in april 2016.

Ook lokaal en regionaal worden veel projectmatige opsporingsonderzoeken verricht. Deze onderzoeken leiden tot een goede informatiepositie en zijn essentieel voor een goede aanpak. Uit diverse strafrechtelijke onderzoeken blijkt betrokkenheid van leden van OMG's bij ondermijnende activiteiten. In sommige individuele gevallen blijkt het lastig om het bewijs rond te krijgen. De aanpak van '1001-speldenprikken' heeft duidelijk zijn vruchten afgeworpen, maar daarnaast vraagt een complex fenomeen als OMG's om een overstijgende strategie van opsporing en ondermijning van criminele structuren.

Civielrechtelijk verbod

Het OM is zoals eerder gemeld al langer bezig met het onderzoeken van de mogelijkheden tot een civielrechtelijk verbod van één of meerdere OMG's in Nederland. Het is daarvoor gestart met de voorbereiding van dossiers. Het traject is complex en tijdrovend, en de uitkomst staat op voorhand niet vast, bovendien zijn er capacitaire beperkingen die invloed op de voortgang hebben. Er wordt uiteraard voortgeborduurd op de (positieve) uitkomst van de procedure tegen de Vereniging Martijn en rekening gehouden met de eerdere rechterlijke afwijzingen van een verbodsverzoek. Eerdere pogingen om OMG's te verbieden zijn immers niet gelukt. De rechter heeft er destijds onder meer op gewezen dat het handhavingsbeleid van de overheid onvoldoende consistent was. Met de huidige landelijke integrale aanpak lijkt aan die voorwaarde in elk geval wel voldaan te worden: een civielrechtelijk verbod tegen één of meerdere OMG's in Nederland zal nu het resultaat zijn van een gezamenlijke inspanning van de gehele overheid en in het bijzonder OM, politie en lokaal bestuur.
Naar de inschatting van de partners in de landelijke integrale aanpak zal een civielrechtelijk verbod tegen OMG's een waardevolle impuls geven aan het effectief inzetten van bestuurlijke handhavingsinstrumenten tegen OMG's en hun leden. Daarbij kan gedacht worden aan het sluiten van meer clubhuizen, het verbieden van meer door OMG's georganiseerde evenementen en het verder bestrijden van overlast door (leden van) OMG's in uitgaansgebieden. Het is op dit moment nog niet mogelijk een voorspelling te doen over de termijn waarop een eerste civiele verbodsprocedure in gang zal worden gezet.

Integraal afpakken en aanpak windhappers

Ook in 2015 heeft de Belastingdienst/Belastingen & Toeslagen[2] een bijdrage geleverd aan de integrale aanpak van OMG's in RIEC-verband. De verantwoording heeft betrekking op de (financiële) resultaten over het jaar 2015 van de fiscale activiteiten van de Belastingdienst/Belastingen & Toeslagen binnen de samenwerking.[3] De activiteiten van de Belastingdienst/Belastingen & Toeslagen kunnen zowel zien op het verstrekken van informatie als op het uitvoeren van operationele activiteiten. Het verstrekken van informatie - om een andere samenwerkingspartner in stelling te brengen - is een belangrijke bijdrage aan de integrale aanpak.

De Belastingdienst/Belastingen & Toeslagen verantwoordt de resultaten van haar bijdrage aan de integrale samenwerking sedert 1 januari 2015 op twee aspecten. Primair communiceert de Belastingdienst/Belastingen & Toeslagen de geïnde en/of verrekende bedragen. Dit betreffen bedragen die naar aanleiding van de opgelegde aanslagen zijn ontvangen via betalingen en/of verrekeningen. Secundair communiceert de Belastingdienst/Belastingen & Toeslagen de aanslagen waarvoor beslag is gelegd maar die nog niet zijn ontvangen als betalingen en/of verrekeningen. Het beslag dient tot extra zekerheid en kan gezien worden als een potentieel inbaar bedrag.

De fiscale behandeling ziet voornamelijk op een subjectgerichte behandeling van de leden van de OMG's. Ook de behandeling van de zogenaamde windhappers [4] valt onder deze subjectgerichte behandeling te rangschikken. In 2015 zijn 16 zaken van windhappers in behandeling genomen. Deze behandeling kan bestaan uit het uitreiken van aangiften, het verzenden van vragenbrieven dan wel het uitnodigen voor een gesprek. Bij de behandeling van de windhapperzaken is de Belastingdienst sterk afhankelijk van de contra-informatie van vooral Politie en OM. Dit vormt een blijvend punt van aandacht. Indien de vermoedelijke inkomsten bestaan uit criminele activiteiten is hier vanuit fiscaal perspectief lastig zicht op te krijgen. De Belastingdienst zal met behulp van de informatie van Politie en OM een bron van inkomen dienen aan te wijzen.

In het kader van de behandeling van de OMG's in RIEC verband heeft de Belastingdienst/Belastingen & Toeslagen in 2015 ten aanzien van 31 subjecten fiscale interventies uitgevoerd die hebben geleid tot 54 belastingaanslagen. Deze interventies bestaan onder andere uit het uitvoeren van boekenonderzoeken (35 waarvan ultimo 2015 nog 20 onderhanden) en actualiteitsbezoeken (4). Hierbij kan als voorbeeld worden genoemd een onderzoek in een administratie die bij het ruimen van een hennepkwekerij – die te relateren valt aan OMG's - is aangetroffen en waar (mogelijk) nuttige informatie uit naar voren is gekomen omtrent het chapter, de leden van het chapter en de financiële aangelegenheden.

Ten aanzien van de genoemde aanslagen is er in 2015 € 61.316 aan belastingen geïnd en/of verrekend en voor € 66.150 (geheel of gedeeltelijk) beslag gelegd. Als voorbeeld kan hier een casus genoemd worden waarbij de motor van een belastingschuldige op naam stond van een andere persoon. Uit voorhanden zijnde informatie was gebleken dat belastingschuldige eigenaar was van de betreffende

---

[2] Recentelijk zijn de dienstonderdelen Belastingdienst/Belastingen en Belastingdienst/ Toeslagen samengevoegd tot het dienstonderdeel Belastingdienst/Belastingen & Toeslagen. Binnen dit dossier zijn er ten aanzien van Toeslagen geen activiteiten ondernomen.

[3] Vooropgesteld dient te worden dat de verantwoording vanuit het perspectief van de Belastingdienst/Belastingen & Toeslagen ziet op geheel 2015. Door de periodiciteit van de interne verantwoording is een "knip" naar de gewenste periode voor wat betreft de integrale verantwoording niet mogelijk.

[4] Windhappers zijn personen met een ogenschijnlijk laag of nihil inkomen dan wel personen met een uitgavenpatroon/vermogen dat in geen enkele verhouding staat met het bekende inkomen.

motor. Op de motor is vervolgens fiscaal beslag gelegd. Het aangespannen kort geding is door de Belastingdienst gewonnen. De verkoopopbrengst van de motor is afgeboekt op de fiscale schuld van belastingschuldige. In totaal heeft de Belastingdienst/Belastingen & Toeslagen in 2015 7.561 uur besteed aan de behandeling van de OMG's, hieronder vallen ook de uren die besteed zijn aan overlegstructuren op regionaal niveau.

De Belastingdienst/Belastingen & Toeslagen heeft in 2015 3 maal deelgenomen aan – op OMG's - gerichte verkeerscontroles van de Politie. Ook hebben medewerkers van de Belastingdienst/Belastingen & Toeslagen deelgenomen aan controles bij clubhuizen en horecagelegenheden waar leden van bepaalde chapters elkaar ontmoeten en aan portiercontroles. In enkele gevallen heeft dit geleid tot een boekenonderzoek bij de betreffende horecagelegenheid. Ook hebben medewerkers van de Belastingdienst/Belastingen & Toeslagen deelgenomen aan controles bij de Tattoo Expo in Amsterdam.

In 2015 is een verkenning gestart naar de mogelijkheid om op de administratie- en informatieplicht voor OMG's die als vereniging of stichting actief zijn te handhaven. In 2016 zal hier nader overleg met het Openbaar Ministerie over plaatsvinden. De verwachtingen over de daadwerkelijke mogelijkheden en effecten zijn beperkt maar wellicht kan in een enkel geval handhaving van toegevoegde waarde zijn. Mede daarom zal mogelijk een beperkte pilot plaatsvinden in samenwerking tussen de Belastingdienst/Belastingen & Toeslagen, de Belastingdienst/FIOD en het OM.

De FIOD heeft in de genoemde periode maart 2015 - december 2015 geen eigenstandige witwasonderzoeken uitgevoerd waarbij betrokkenheid van OMG's aan de orde is geweest. Wel draagt de FIOD bij aan onderzoeken naar samenwerkingsgebieden gerelateerd aan OMG's die door de politie worden verricht.

Rol van het lokaal bestuur

Het lokaal bestuur speelt een cruciale rol binnen de integrale aanpak van OMG's. Door de verbeterde integrale samenwerking en informatiedeling is de afgelopen jaren meer inzicht ontstaan in het fenomeen OMG's en de ernst en omvang van de problematiek. Het bewustzijn en de alertheid bij lokaal bestuur om eenduidig en repressief op te treden tegen OMG's is stevig gegroeid. Een goede en tijdige informatie-uitwisseling met het bestuur is hierbij cruciaal evenals het geven van een integraal vervolg hierop/

Tegelijkertijd constateert het LSO een verharding in de wijze waarop sommige (leden van) OMG's in contact treden met de overheid. OMG's zijn goed ingevoerd in de integrale aanpak en stellen zich scherper op in de bejegening van met name het lokaal bestuur. Zij verzetten zich steeds meer tegen bestuurlijk optreden. Tegenover dit type georganiseerde criminaliteit mag geen ongeorganiseerde overheid staan. De bedreiging en het ondermijnend karakter van OMG's vragen om een weerbare overheid die haar grenzen duidelijk aangeeft en bewaakt.

Om het lokaal bestuur optimaal te ondersteunen worden bestuurders via de LIEC-RIEC-structuur geïnformeerd en ontvangen zij concrete handreikingen ter ondersteuning van het bestuurlijk-juridisch instrumentarium. Daarnaast organiseert het LSO landelijke bijeenkomsten voor bestuurders. Zo vond op 20 januari 2016 op initiatief van het LSO de landelijke besloten burgemeestersbijeenkomst 'Bestuurlijke aanpak van criminele motorbendes' plaats te Driebergen. De opkomst was met meer dan 100 burgemeesters uit het gehele land ongekend hoog. Tijdens de bijeenkomst is gesproken over het actuele beeld van de problematiek, de lopende onderzoeken, het belang van naar buiten treden als één overheid en het

instrumentarium dat bestuurders ter beschikking staat. In het najaar van 2016 zal de burgemeestersbijeenkomst worden herhaald.

Handhaving op clubhuizen, horeca en evenementen
De handhaving op clubhuizen verloopt goed in de zin dat veel vestigingen van OMG's worden afgewend dankzij stopgesprekken en dat veel bestaande clubhuizen actief worden gecontroleerd en/of gesloten. In de meetperiode zijn landelijk 33 clublocaties gesloten. Veel regio's zien het houden van stopgesprekken door het lokaal bestuur als een succesvol middel om OMG's te weren. In de meetperiode zijn maar liefst 48 succesvolle stopgesprekken gehouden. Het houden van stopgesprekken wordt door het lokaal bestuur veelal positief geëvalueerd, zeker wanneer er onderlinge afstemming is met buurgemeenten om verplaatsingseffecten te voorkomen.

Als gevolg van de strikte handhaving zijn veel OMG's zoekende naar nieuwe plaatsen om samen te komen. Het belang van eensgezind handelen hierbij is evident: het voorkomt dat OMG's zich verplaatsen naar gemeenten waar minder strikt gehandhaafd wordt. Een ander gevolg van de intensivering van de aanpak is dat OMG's steeds vaker wet- en regelgeving omzeilen en het de overheid lastiger proberen te maken. Reguliere clubhuizen worden steeds meer vervangen door samenkomsten in de vergunde horeca en ook locaties als woonhuizen en bedrijfspanden worden meer gebruikt. Als gevolg van de handhaving op clubhuizen dreigen OMG's soms met hinderlijke aanwezigheid in de horeca. Een gevolg is dat risico's op afpersing, intimidatie en het wegblijven van klanten toenemen. Diverse regio's hebben daarom lokaal afspraken gemaakt met horecaondernemers om tot huisregels en een eenduidig deurbeleid te komen. Op sommige plaatsen zijn voorlichtingsbijeenkomsten gehouden voor en met horecaondernemers. Verder wordt de wijkagent soms ingezet om ondernemers op laagdrempelige wijze te informeren over risico's.

Op basis van bestuurlijke rapportages worden gemeenten geadviseerd om in geval van risico's voor de openbare orde en veiligheid aan OMG's gelieerde evenementen tegen te houden of aan banden te leggen door middel van vergunningsvoorwaarden en veiligheidsvereisten. In de meetperiode zijn in totaal 18 vergunningen voor evenementen ingetrokken dan wel geweigerd. In 27 gevallen zijn vergunningen verleend onder strikte voorwaarden, zoals het niet dragen van *colours*. Er is 12 maal een gebiedsverbod opgelegd tegen een OMG-lid in de meetperiode.

Wanneer evenementen wel doorgang vonden, zijn vrijwel altijd aanvullende voorwaarden gesteld zoals een verbod op *colours*, zijn veiligheidsmaatregelen genomen en zijn gerichte controles uitgevoerd voor of tijdens het evenement. Ook worden er structureel diverse handhavingsacties uitgevoerd in de regio's, zoals bij grote evenementen als bij kleinere bijeenkomsten zoals clubavonden.

OMG-leden in overheidsdienst
Sinds de start van de integrale aanpak zet het LSO in op het aanpakken van OMG-leden in overheidsdienst. Het is ongewenst als ambtenaren, ook in privésituaties, willens en wetens verkeren in omgevingen met personen die min of meer structureel normen en wetten overtreden, of zich daarop beraden. Dat geldt ook voor OMG-leden in overheidsdienst.

De Belastingdienst/Belastingen & Toeslagen heeft door middel van bestandvergelijking zicht op het aantal leden van OMG's die in overheidsdienst werkzaam zijn. Medio 2015 is geconstateerd dat er (gebaseerd op

inkomensgegevens uit 2014) 58 OMG-leden in overheidsdienst werkzaam waren. Het betreft 35 personen bij Defensie; 16 bij diverse gemeenten, 2 bij het Rijk en 5 in de categorie 'overig'.

Deze informatie is via het betreffende RIEC – op basis van een ontheffing van de fiscale geheimhoudingsplicht – ter beschikking gesteld aan het betreffende overheidsorgaan. Overheidsorganisaties worden vervolgens via het RIEC ingelicht wanneer zij leden in hun werknemersbestand hebben. In vrijwel alle gevallen worden gesprekken gevoerd met de betreffende medewerkers. De LIEC-RIEC Handreiking 'Outlawbikers in overheidsdienst' biedt hierbij handvatten voor het aangaan van een gesprek en het treffen van passende maatregelen. Een belangrijke kanttekening is dat het maatwerk blijft. Het overgaan tot daadwerkelijk ontslag is complex en niet in alle gevallen mogelijk.

Verwevenheid met beveiligingsbranche

Een OMG-lid waarvan aantoonbaar gesteld kan worden dat deze verkeert in criminele kringen zou niet in het bezit mogen zijn van toestemming van de korpschef om beveiligingswerkzaamheden te verrichten. Het verkeren in criminele kringen is immers niet te verenigen met de eisen van betrouwbaarheid die aan een beveiliger gesteld worden. Ondermijning van de beveiligingsbranche door (leden van) OMG's moet zoveel mogelijk worden voorkomen. Bij de inwerkingtreding van de aangepaste beleidsregels van wet op de particuliere beveiligingsorganisaties en recherchebureau (Bpbr 2014) is het verkeren in criminele kringen-criterium toegevoegd als weigeringsgrond voor Wpbr-toestemmingen. Vanaf dat moment is het mogelijk om een aanvraag voor toestemming om beveiligingswerk te verrichten te weigeren of in te trekken wanneer er concrete aanwijzingen bestaan dat de betrokkene in (zware) criminele kringen verkeert, dat de betrokkene in kringen verkeert waarbinnen (dreiging met) geweld niet wordt geschuwd of dat er indicaties zijn van betrokkenheid bij afpersing, drugshandel of andere zware (georganiseerde) criminaliteit. In ieder individueel geval dient op objectieve wijze verslag te worden gedaan van de (zware) antecedenten van de personen waarvan op basis van politiegegevens vaststaat dat zij behoren tot de kring van de beveiliger.

In november 2015 heeft de Afdeling Bestuursrechtspraak van de Raad van State (de Afdeling) een uitspraak gedaan waaruit ook bleek dat niet het kale lidmaatschap van een OMG volstond als grond, maar de onderbouwing nodig had dat een beveiliger (tevens OMG-lid) in criminele kringen verkeerde betekende dat deze niet voldoende betrouwbaar was om beveiligingswerkzaamheden te verrichten.

In 2016 zal vanuit dit perspectief worden onderzocht of en in hoeverre in de beveiligingsbranche OMG-leden werkzaam zijn, die omdat zij voldoen aan het verkeren in criminele kringen-criterium, niet betrouwbaar genoeg zijn om in de beveiliging te mogen werken. Bij een bevestigend antwoord worden passende maatregelen genomen.

Vervolg

Voorgaande laat zien dat er veel geïnvesteerd is in de integrale aanpak door de partners en dat dit zijn vruchten afwerpt. Er is sprake van een verdere verbetering van de integrale informatiepositie en een toenemende betrokkenheid en inbreng van partners. De meerwaarde van het bundelen van strafrechtelijke, fiscale en bestuurlijke informatie en interventies wordt door iedereen onderschreven.

Tegelijkertijd zijn we er zeker nog niet. Zoals beschreven wordt de problematiek rond OMG's meer diffuus en meer complex, ook als gevolg van ons eigen beleid. Het lukt ons als overheid nog onvoldoende de aantrekkingskracht van OMG's en de aanwas te verkleinen. Ook het intimiderende en onaantastbare imago van OMG's houdt nog stand. Verder is er nog weinig zicht op de geldstromen die omgaan in de OMG-wereld en de onderliggende criminele netwerken, mede vanwege de gesloten clubcultuur.

Het LSO neemt de signalen uit de praktijk serieus en heeft deze onderdelen daarom expliciet meegenomen in de integrale strategie voor 2016. Concreet gaat het dan om het ontmantelen van criminele structuren, het handhaven op uitingen door OMG's in de publieke ruimte en het afpakken van crimineel verkregen vermogen. Een weerbare overheid is hierbij cruciaal. Tot slot zal de aanpak ook in internationaal perspectief worden bezien; de OMG-problematiek houdt zich immers niet aan de landsgrenzen.

Namens het Landelijk Strategisch Overleg integrale aanpak OMG's vertrouw ik erop dat wij met onze integrale aanpak resultaten boeken en een steeds steviger vuist maken tegen ondermijnend en crimineel gedrag van *outlaw motorcycle gangs*.

Hoogachtend,

Henk Jan Meijer, Burgemeester Zwolle
Voorzitter LSO